

**LIGJI Nr. 04/L-081
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT NR. 02/L-17 PËR SHËRBIME
SOCIALE DHE FAMILJARE**

Kuvendi i Republikës së Kosovës;

Në mbështetje të nenit 65 (1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës,

Miraton

**LIGJ PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT NR. 02/L-17 PËR SHËRBIME
SOCIALE DHE FAMILJARE**

Neni 1

1. Neni 1 i ligjit bazik, paragrafi 1.3. përkufizimi **“Përkujdesja e drejtpërdrejtë sociale”** ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

Përkujdesja e drejtpërdrejtë sociale - nënkupton ofrimin e ndihmës për personat në nevojë sociale, në lidhje me punët e shtëpisë, kujdesin personal, lëvizshmërinë, komunikimin dhe mbikëqyrjen. Përkujdesja mund të ofrohet në shtëpinë e vetë personit, në një familje tjetër, në një qendër të specializuar të qëndrimit ditor ose në një institucion rezidencial.

2. Neni 1 i ligjit bazik, paragrafi 1.3. përkufizimi **“Ndhima materiale”** ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

Ndhima materiale - nënkupton sigurimin e parave, strehimit të përkohshëm, ushqimit, pagesës së shpenzimeve mjekësore, veshmbathjes ose çfarëdo nevojë tjetër të domosdoshme materiale urgjente për individin ose familjen, të cilët nuk kanë burim tjetër në dispozicion.

3. Neni 1 i ligjit bazik, paragrafi 1.3. përkufizimi **“Person në nevojë”** pas fjalës **“territorin”** shtohet togfjalëshi **“e Republikës së”** dhe teksti tjetër mbetet si në ligjin bazik.

4. Neni 1 i ligjit bazik, paragrafi 1.3. përkufizimi **“Familje në nevojë”** ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

Familje në nevojë - konsiderohet ajo familje kur njërit ose të dy prindërve apo kujdestarit u nevojitet ndihma në përkujdesjen për fëmijën për shkak të gjendjes së tyre ose gjendjes së fëmijës, në rrethana kur fëmija është duke pësuar dëmtim serioz për shkak të lënies pas dore, abuzimit nga ana e prindit ose prindërve të tij, për shkak të paaftësisë së prindit ose prindërve apo kujdestarit që të përkujdesen për të në mënyrë adekuate, ose i është ekspozuar mundësisë që të përjetojë diçka të tillë.

5. Neni 1 i ligjit bazik, paragrafi 1.3. përkufizimi **“Nëpunës i shërbimeve sociale”** ndryshohet dhe riformulohet **“Zyrtar i shërbimeve sociale”** dhe teksti tjetër mbetet si në ligjin bazik.

6. Neni 1 i ligjit bazik, paragrafi 1.3. pas përkufizimit **“Nëpunës i shërbimeve sociale”** shtohet përkufizimi i ri **“Qendra për Punë Sociale (QPS-ja)”** me tekstin si vijon:

Qendra për Punë Sociale (QPS) - është institucion publik profesional i nivelit komunal, kompetente për mbrojtjen e qytetarëve në nevojë sociale.

7. Neni 1 i ligjit bazik, paragrafi 1.3. përkufizimi **“Organi i Kujdestarisë”** ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

Organi i Kujdestarisë - është organ komunal profesional kompetent për çështje sociale, përgjegjës për mbrojtjen e interesave të fëmijëve dhe të rriturve, i përbërë nga një grup ekspertësh që vepron në kuadër të Qendrës për Punë Sociale.

Neni 2

1. Neni 2 i ligjit bazik, paragrafi 2.1. fshihet fjala **“e gjithmbarshme”** dhe në fund të paragrafit fshihet togfjalëshi **“ose sociale, pasuria, lindja ose diçka tjetër”**.

2. Neni 2 i ligjit bazik, paragrafi 2.3. në fund të paragrafit fshihet togfjalëshi **“si edhe të drejtën që këto shërbime t’i ofrojë vetë në mënyrë të drejtpërdrejtë nëse rrethanat e arsyetojnë këtë”**.

3. Neni 2 i ligjit bazik, paragrafi 2.4. togfjalëshi **“Ministria mban përgjegjësinë e drejtpërdrejtë dhe çfardo veprimi i tillë inicohet nga qendra për punë sociale në emër të Ministrisë”** zëvendësohet me togfjalëshin **“Qendra për Punë Sociale mban përgjegjësinë e drejtpërdrejtë dhe çfarëdo veprimi i tillë inicohet nga kjo qendër”**.

4. Neni 2 i ligjit bazik, paragrafi, 2.10. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

2.10. Me qëllim që, komunave ose organizatave që ofrojnë shërbime sociale dhe familjare në emër të saj, të ju mundësohet kryerja e këtyre funksioneve, Ministria do tu ndaj fonde vjetore për këtë destinim me një shpallje publike për blerjen e shërbimeve.

Neni 3

1. Titulli i nenit 3 të ligjit bazik **“Roli i departamentit të mirëqenies sociale”** zëvendësohet me titullin **“Roli i departamentit përkatës”**.

2. Neni 3 i ligjit bazik, paragrafët 3.1. dhe 3.2. fshihen nga teksti i ligjit dhe riformulohet në një paragraf

3.1. me tekstin si vijon:

3.1. Ministria përmes departamentit përkatës:

a. bashkëpunon me komunitet, rrethet akademike, ministritë tjera dhe me palët e interesuara për ruajtjen e nivelit dhe përparimin e shërbimeve sociale dhe familjare;

b. ofron propozime, sugjerime dhe këshilla për Ministrinë dhe Qeverinë e Republikës së Kosovës në lidhje me zhvillimin e politikave që kanë të bëjnë me shërbimet sociale dhe familjare.

3. Neni 3 i ligjit bazik, paragrafi 3.3. fshihet fjalia **“mirëqenies sociale”** dhe zëvendësohet me fjalën **“përkatës”**.

4. Neni 3 i ligjit bazik, paragrafi 3.3. pas nën-paragrafit b. shtohet nën-paragrafi i ri b.a. me tekstin si vijon:

b.a. licencimin e OJQ-ve të cilat ofrojnë shërbime sociale dhe familjare.

5. Neni 3 i ligjit bazik, paragrafi 3.3. pas nën-paragrafit k. shtohen edhe katër nën-paragrafë të ri l., m., n. dhe o. me tekstin si vijon:

l. për promovimin, zhvillimin dhe begatimin e njohurive, shkathtësive dhe standardeve profesionale në fushën e shërbimeve sociale dhe familjare.

m. hulumtime në fushën e shërbimeve sociale dhe familjare, nxit ngritjen profesionale të kuadrit nëpërmjet trajnimit dhe ofrimit të këshillimit për profesionistët.

n. publikimit të doracakëve përkatës, raporteve për rezultatet e kërkimeve dhe materialeve promovuese.

o. inspektimin, komisionimin e shërbimeve sociale dhe familjare në institucionet e përcaktuara me ligj, si dhe në organizatat joqeveritare dhe në sektorin privat. Në lidhje me këto aktivitete përpilon një raport vjetor me shkrim.

6. Neni 3 i ligjit bazik, pas paragrafit 3.3. shtohen edhe dy paragrafë të ri 3.3.a. dhe 3.3.b. me tekstin si vijon:

3.3.a. për funksionimin dhe specifikimin e aktiviteteve në nën-paragrafët l., m., dhe n. të këtij ligji, Ministria, nxjerr akt nënligjor.

3.3.b. për funksionimin dhe specifikimin e aktiviteteve në nën-paragrafin o. të paragrafit 3.3. të këtij ligji, Ministria, nxjerr akt nënligjor.

7. Neni 3 i ligjit bazik, paragrafi 3.4. fshihet nga teksti i ligjit.

8. Neni 3 i ligjit bazik, paragrafi, 3.6. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

3.6. Të gjithë ofruesit e shërbimeve sociale dhe familjare duhet të bashkëpunojnë në vazhdimësi me zyrtarët e departamentit përkatës që bëjnë monitorimin dhe inspektimin e shërbimeve sociale dhe familjare dhe të bëjnë të mundshme që menjëherë të shikohen në mënyrë të papenguar të gjitha shënimet, dokumentet dhe personat të cilat i kërkon. Në të kundërtën, mosbashkëpunimi me Ministrinë në mënyrë të vazhdueshme, mund të rezultojë me ndalimin e ofrimit të shërbimeve sociale dhe familjare.

9. Neni 3 i ligjit bazik, paragrafi 3.7 pas fjalës “**departamentit**” shtohet fjala “**përkatës**”.

Neni 4

Neni 4 i ligjit bazik, fshihet nga teksti i ligjit.

Neni 5

1. Neni 5 i ligjit bazik, pas paragrafit 5.3. shtohen dy paragrafë të ri 5.3.a. dhe 5.3.b. me tekstin si vijon:

5.3.a. Këshilli licencën trajner në fushën e shërbimeve sociale dhe mund të autorizoj ekspert vendor nga rradhët e veta dhe jashtë tij, ne ofrimin e trajnimit për profesioniste të shërbimeve sociale dhe familjare;

5.3.b. Këshilli për licencimin apo certifikimin e trajnimeve mund të ketë rolin edukativo arsimor për të gjithë profesionistët, OJQ dhe organizatave qeveritare të cilët merren me shërbime sociale dhe familjare.

2. Neni 5 i ligjit bazik, pas paragrafit 5.6. shtohen dy paragrafë të ri 5.6.a. dhe 5.6.b. me tekstin si vijon:

5.6.a. Kundër vendimeve të Këshillit mund të bëhet ankesë te Komisioni për Ankesa dhe Parashtrësia i Këshillit.

5.6.b. Anëtarët e Këshillit për licencim, nuk mund të jenë njëkohësisht edhe anëtarë të Komisionit për Ankesa dhe Parashtresa.

3. Neni 5 i ligjit bazik, paragrafi 5.7. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

5.7. Kundër vendimeve të këtij Komisioni, pala e pakënaqur, përmes padisë, mund të hapë konflikt administrativ pranë Gjykatës kompetente të Republikës së Kosovës.

4. Neni 5 i ligjit bazik, paragrafi 5.8. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

5.8. Këshilli ka njëzetënjë (21) anëtarë me mandat katër (4) vjeçar, me mundësi të rizgjedhjes edhe për një mandat.

5. Neni 5 i ligjit bazik, paragrafi 5.9. në fillim të paragrafit togfjalëshi **“Pas tri viteve të para të punës së tij”** fshihet ndërsa teksti tjetër mbetet si në ligjin bazik.

6. Neni 5 i ligjit bazik, paragrafi 5.12. fshihet nga teksti i ligjit.

7. Neni 5 i ligjit bazik, paragrafi 5.17. togfjalëshi **“shumica e absolute”** zëvendësohet me togfjalëshin **“nga 2/3 e të gjithë anëtarëve”**.

8. Neni 5 i ligjit bazik, paragrafi 5.31. fshihet nga teksti i ligjit.

9. Neni 5 i ligjit bazik, paragrafi 5.32. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

5.32. Anëtarët e Këshillit, për pjesëmarrje dhe shërbime që ofrojnë në kuadër të Këshillit, do të kompenzohet nga Ministria dhe donatorët e ndryshëm.

10. Neni 5 i ligjit bazik, paragrafi 5.34 pas togfjalëshit **“Këshilli financohet”** shtohet fjala **“edhe”**.

11. Neni 5 i ligjit bazik, pas paragrafit 5.34. shtohet një paragraf i ri 5.34.a. me tekstin si vijon:

5.34a. Të hyrat të cilat realizohen nga pagesat e taksave të regjistrimit për profesionistët e shërbimeve sociale dhe familjare do t'i takojnë Buxhetit të Republikës së Kosovës.

12. Neni 5 i ligjit bazik, paragrafi 5.36. pas togfjalëshit **“dhe regjistrohen në Këshillin”** fshihet togfjalëshi **“brenda tri (3) viteve të fuqizimit të këtij ligji”**.

13. Neni 5 i ligjit bazik, pas paragrafit 5.36. shtohet një paragraf i ri 5.37. me tekstin si vijon:

5.37. Për përbërjen, institucionet këshilluese dhe funksionimin e Këshillit të Përgjithshëm për Shërbime Sociale dhe Familjare, Ministria nxjerr akt nënligjor.

Neni 6

1. Neni 6 i ligjit bazik, paragrafi 6.4. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

6.4. Drejtoratet marrin hapa për të identifikuar natyrën dhe përmasat e nevojës për shërbime sociale dhe familjare brenda territorit të tyre. Ato përgatisin plane vjetore për zhvillimin dhe mirëmbajtjen e shërbimeve sociale dhe familjare dhe mbajnë bazën e të dhënave dhe nxjerrin statistika sipas rekomandimeve të Ministrisë. Komuna, përmes drejtorive përkatëse, paraqet raport vjetor për aktivitete që lidhen me shërbime sociale dhe familjare si dhe raporte të veçanta në raste konkrete me rrezikshmëri apo interes të lartë, me kërkesën e Ministrisë.

Neni 7

1. Neni 7 i ligjit bazik, paragrafi 7.1. togfjalëshi “**nëpunës i shërbimeve sociale**” ndryshohet dhe zëvendësohet me togfjalëshin “**Zyrtar i shërbimeve sociale**” dhe pas togfjalëshit “**që ia jep ky ligj**”, fshihet e tërë fjalia në vazhdim.

2. Neni 7 i ligjit bazik, pas paragrafit 7.2. shtohen edhe dy paragrafë të ri 7.2.a. dhe 7.2.b. me tekstin si vijon:

7.2.a. Organi i kujdestarisë pjesëmarrës në procedurë është i autorizuar që të bëjë propozime për mbrojtjen e të drejtave dhe interesave të fëmijëve dhe të rriturve në nevojë sociale, të paraqesë fakte të cilat nuk janë përfshirë, të propozojë administrimin e provave të domosdoshme, të ushtrojë mjetet juridike dhe të ndërmarrë veprime të tjera ligjore.

7.2.b. Gjykata, fton Organin e Kujdestarisë që të marrë pjesë në procedurë në të gjitha seancat gjyqësore dhe t'i dorëzojë atij të gjitha vendimet.

3. Neni 7 i ligjit bazik, paragrafi 7.3. togfjalëshi “**nëpunës i shërbimeve sociale**” ndryshohet dhe zëvendësohet me togfjalëshin “**Zyrtar i shërbimeve sociale**”.

4. Neni 7 i ligjit bazik, paragrafi 7.7 pas fjalës “**QPS**” fshihet fjala “**mundet**”.

5. Neni 7 i ligjit bazik, paragrafi 7.8. togfjalëshi “**nëpunës i shërbimeve sociale**” ndryshohet dhe zëvendësohet me togfjalëshin “**Zyrtar i shërbimeve sociale**”.

Neni 8

1. Neni 8 i ligjit bazik, paragrafi 8.1. fjala “**Departamentit**” ndryshohet dhe zëvendësohet me fjalën “**Ministrisë**” .

2. Neni 8 i ligjit bazik, paragrafi 8.2 . togfjalëshi “**Departamenti i Mirëqenies Sociale**” ndryshohet dhe zëvendësohet me togfjalëshin “**Ministria përmes departamentit përkatës**”.

3. Neni 8 i ligjit bazik, paragrafi 8.3. togfjalëshi “**Departamenti i Mirëqenies Sociale**” ndryshohet dhe zëvendësohet me togfjalëshin “**Ministria përmes departamentit përkatës**”.

4. Neni 8 i ligjit bazik, paragrafi 8.5 pas togfjalëshit “**në nivel të Republikës së Kosovës**” shtohet togfjalëshi “**përmes procedurave të komisionimit dhe kontraktimit**”.

5. Neni 8 i ligjit bazik, paragrafi 8.6. fshihet nga teksti i ligjit.

Neni 9

1. Neni 10 i ligjit bazik, paragrafi 10.1. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

10.1. Interesat më të mira të fëmijës përmbushen kur nevojat e zhvillimit të tyre fizik dhe psikologjik plotësohen brenda kontekstit të familjes natyrore të tij. Të gjithë subjektet duhet të bëjnë çdo përpjekje të promovojnë, mirëqenien e fëmijës në suaza të familjeve të tyre biologjike përmes ofrimit të përkujdesjes, mbrojtjes dhe këshillimit social dhe në raste të jashtëzakonshme, asistencës materiale.

2. Neni 10 i ligjit bazik, paragrafi 10.4. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

10.4. Nëse një zyrtar i shërbimeve sociale ka arsye të besojë se në një rast të caktuar ekziston rrezik serioz, imediat për shëndetin, sigurinë dhe mirëqenien e një fëmije, ai/ajo

mundet sipas kompetencave që ka, të hyjë në çdo objekt banimi dhe të vendosë fëmijën në një vend të sigurt, ku do t'i ofrohet përkujdesja për një periudhë të caktuar, jo më të gjatë se shtatëdhjetë e dy orë (72).

3. Neni 10 i ligjit bazik, paragrafi 10.5. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

10.5. Para se të skadojë afati prej shtatëdhjetë e dy (72) orësh, nëse Organi i Kujdestarisë nuk siguron pëlqimin e prindit/prindërve ose kujdestarit, rastin duhet ta paraqesë në gjykatën kompetente e cila vendos për kujdestarinë e fëmijës. Kur rrethanat e kërkojnë, gjykata mund t'i japë urdhër Organit të Kujdestarisë për vlerësim brenda një periudhe prej njëzetënjë (21) ditësh, për të mundësuar hetime të mëtutjeshme.

4. Neni 10 i ligjit bazik, paragrafi 10.6 pas togfjalëshit **“i nënshtrohet ndjekjes penale”** fshihet togfjalëshi **“sipas nenit 156 të Kodit Penal të Kosovës”**.

5. Neni 10 i ligjit bazik, paragrafi 10.7 togfjalëshi **“pa vonesë”** zëvendësohet me togfjalëshin **“24 orësh”** dhe togfjalëshi **“Departamenti i Mirëqenies Sociale”**, zëvendësohet me togfjalëshin **“departamenti përkatës”**.

6. Neni 10 i ligjit bazik, paragrafi 10.8 fjala **“drejtori”** zëvendësohet me togfjalëshin **“Organi i Kujdestarisë”**.

7. Neni 10 i ligjit bazik, paragrafi 10.11. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

10.11. Pas përfundimit të vlerësimit gjithëpërfshirës profesional të nevojave të fëmijës për shërbime sociale dhe familjare, QPS-ja dërgon pa vonesë brenda njëzetekatër (24) orëve, njoftimin në drejtorinë përkatëse komunale. Nëse Organi i Kujdestarisë i QPS-së konsideron se ka arsye për të kërkuar masa mbrojtëse, ka për detyrë që çështjen ta dërgojë para gjykatës, me qëllim që gjykata të nxjerrë vendim për formën e mbrojtjes.

8. Neni 10 i ligjit bazik, paragrafi 10.12. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

10.12. Organi i kujdestarisë, mund të parashtrojë kërkesën për një urdhër për vlerësim, deri në njëzetënjë (21) ditë.

9. Neni 10 i ligjit bazik, paragrafi 10.13. togfjalëshi **“drejtori i QPS-së”** zëvendësohet me togfjalëshin **“Organi i Kujdestarisë”**.

10. Neni 10 i ligjit bazik, paragrafi 10.14. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

10.14. Me rastin e parashtimit të kërkesës për formën e mbrojtjes, Organi i Kujdestarisë duhet t'i vërtetojë gjykatës vlerësimin e tij se fëmija ka nevojë për mbrojtje nga gjykata dhe se të gjitha alternativat e arsyeshme janë marrë në konsideratë para se të shtrohet çështja në gjykatë.

11. Neni 10 i ligjit bazik, paragrafi 10.15. togfjalëshi **“urdhër kujdestarie”** zëvendësohet me togfjalëshin **“formën e mbrojtjes”**.

12. Neni 10 i ligjit bazik, paragrafi 10.16. togfjalëshi **“urdhër kujdestarie”** zëvendësohet me togfjalëshin **“vendim për formën e mbrojtjes”**.

13. Neni 10 i ligjit bazik, paragrafi 10.17. togfjalëshi **“urdhrit të kujdestarisë”** zëvendësohet me togfjalëshin **“formës së mbrojtjes”**.

14. Neni 10 i ligjit bazik, paragrafi 10.17. nën-paragrafi a. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

a. mbikëqyrja e fëmijës dhe kushteve të tij të jetesës nga zyrtari i shërbimeve sociale, përdërisa është nën përkujdesje të prindit/ve ose kujdestarit.

15. Neni 10 i ligjit bazik, paragrafi 10.17. në nën-paragrafët b. c. dhe d. togfjalëshi “**Departamenti i Mirëqenies Sociale**” zëvendësohet me togfjalëshin “**QPS-ja**” dhe fjala “**përkujdesësit**” zëvendësohet me fjalën “**kujdestari**”.

16. Neni 10 i ligjit bazik, paragrafi 10.18. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

1.18. Organi i Kujdestarisë siguron përmbushjen e kërkesave dhe kushteve të vendimit për formën e mbrojtjes.

17. Neni 10 i ligjit bazik, paragrafi 10.19. togfjalëshi “**urdhërit të kujdestarisë**” zëvendësohet me togfjalëshin “**vendim për formën e mbrojtjes**”, dhe fjala “**përkujdesësit**” zëvendësohet me togfjalëshin “**ose kujdestari**”.

18. Neni 10 i ligjit bazik, paragrafi 10.20. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

10.20. Në rastet kur fëmijëve iu është shqiptuar vendimi për formën e mbrojtjes, Qendra për Punë Sociale do ta shqyrtoj, deri në atë masë sa forma e mbrojtjes nuk është më e nevojshme ose e përshtatshme. Organi i Kujdestarisë, për tërheqjen e saj, duhet të parashtroj kërkesë para gjykatës.

Neni 10

1. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 11.1. togfjalëshi “**QPS në emër të DMS**”, zëvendësohet me togfjalëshin “**Organi i Kujdestarisë**”.

2. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 11.1. nën-paragrafi f. fjala “**Departamenti**”, zëvendësohet me togfjalëshin “**Qendrës për Punë Sociale**”.

3. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 11.2. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

11.2. Nëse një fëmijë është jetim, pa të dy prindërit dhe i jepet përkujdesje adekuate nga një individ ose familje e cila nuk ka lidhje farefisnore me të, atëherë Organi i Kujdestarisë në territorin ku jeton fëmija, merr masa që kjo situatë të rregullohet nëpërmjet formës së mbrojtjes. Në këto rrethana, departamenti përkatës, duhet të paguajë ndihma financiare që janë adekuate për përkujdesjen dhe mbajtjen e fëmijës.

4. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 11.3. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

11.3. Në rastet kur prindërit e fëmijës janë të panjohur, kur prindërit e kanë dhënë pëlqimin për braktisje, ose kur prindi është vazhdimisht i paaftë për të siguruar kujdes të nevojshëm për mirërritjen e fëmijës, për shkak të sëmundjes së rëndë psikike të diagnostifikuar apo paaftësisë së rëndë psikike të diagnostifikuar, Organi i Kujdestarisë merr masa për sigurimin e përkujdesjes adekuate afatgjate për fëmijën.

5. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 11.4. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

11.4.a. Në raste të veçanta, me kërkesën e prindit, prindërve apo kujdestarit, nga QPS, fëmija mund të vendoset në një vend tjetër jashtë shtëpisë me qëllim që atij ti ofrohet përkujdesje sociale më e mirë sipas vlerësimit profesional dhe nevojës së fëmijut të bërë nga Organi i Kujdestarisë.

11.4.b. Për vendosjen e fëmijës në një vend tjetër jashtë shtëpisë, duhet të bëhet vlerësimi profesional sipas nevojës së fëmiut, është konsultuar fëmija dhe dëshirat e tij janë marrë në konsideratë.

11.4.c. Në rrethanat kur prindi/prindërit mbajnë të drejtat dhe përgjegjësitë e tyre prindore, me kërkesën e tyre mund ta kthejnë fëmijën në shtëpi, pas vlerësimit nga Organi i Kujdestarisë.

6. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 11.5. togfjalëshi “**QPS në emër të DMS**”, zëvendësohet me togfjalëshin “**Organi i Kujdestarisë**”.

7. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 11.6. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

11.6. Sa i përket fëmijës që i është besuar nga gjykata Organit të Kujdestarisë për përkujdesje, gjykatësi specifikon formën e mbrojtjes dhe kushtet sipas të cilave Organi i Kujdestarisë ushtron këtë përgjegjësi.

8. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 11.7. fjala “**Departamenti**”, zëvendësohet me togfjalëshin “**Organi i Kujdestarisë**”.

9. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 11.8. fjala “**Departamenti**”, zëvendësohet me togfjalëshin “**Organi i Kujdestarisë**” dhe pas fjalës “**Ministria**” shtohet togfjalëshi “**përmes departamentit përkatës**”.

10. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 11.9. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

11.9. Ky panel ka funksionet vijuese:

- a. jep mendim për përshtatshmërinë e prindërve strehues familjar;
- b. jep mendim për vendosjen e fëmijëve me prindërit strehues familja;
- c. jep mendim për vendosjen e fëmijëve në adoptim dhe përshtatshmërinë e familjeve potenciale adoptuese.

11. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 11.10. togfjalëshi “**i Mirëqenies Sociale**”, zëvendësohet me fjalën “**përkatës**”.

12. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 11.11. togfjalëshi “**i Mirëqenies Sociale**”, zëvendësohet me fjalën “**përkatës**”.

13. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 11.12. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

11.12. Prindërit potencial të strehimit familjar vlerësohen nga Zyrtari i Shërbimeve Sociale i QPS-së, në bashkëpunim me profesionistët e tjerë dhe raportet e tyre merren në shqyrtim nga Paneli për Vendosjen e Fëmijëve, i cili vendos për përfshirjen e tyre në regjistër.

14. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 11.13. fjala “**vendimet**” zëvendësohet me fjalën “**mendimi**”.

15. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 11.14. pas fjalës “**fëmija**” shtohet togfjalëshi “**me përparësi**”.

16. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 11.15. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

11.15. Qendra për Punë Sociale kompetente obligohet që ta vizitojë fëmijën së paku një herë në muaj, në mënyrë që të sigurohet se atij/asaj i ofrohet përkujdesje adekuate dhe t’u japë prindërve strehues familjarë çfarëdo këshille ose udhëzimi të dobishëm për përkujdesjen e fëmijës.

17. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 11.16. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

11.16. Të gjitha vendimet ose pëlqimet e rëndësishme lidhur me shëndetin dhe mirëqenien e fëmijës në strehim familjar merren nga Qendra për Punë Sociale kompetente për mbrojtjen e fëmijës, pas konsultimit me prindërit biologjik të fëmijës nëse kjo është e mundur, ose kujdestarin e fëmijës.

18. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 11.20. togfjalëshi “**i Mirëqenies Sociale**”, zëvendësohet me togfjalëshin “**drejtoria përkatëse e Komunës**”.

19. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 11.21. togfjalëshi “**i Mirëqenies Sociale**”, zëvendësohet me fjalën “**përkatës**” dhe fjala “**listave**” zëvendësohet me fjalën “**regjistrave**”.

20. Neni 11 i ligjit bazik, pas paragrafit 11.21. shtohen katër paragrafë të ri 11.21.a., 11.21.b., 11.21.c. dhe 11.21.d. me tekstin si vijon:

11.21.a. Familja e interesuar për adoptim të fëmijës pa kujdes prindëror, kërkesën duhet ta paraqesë në gjykatë, ndërsa gjykata kërkesën i'a dërgon Qendrës për Punë Sociale për të dhënë vlerësimin profesional për familjen.

11.21.b. Pas vlerësimit profesional pozitiv QPS-ja e njofton me shkrim gjykatën dhe familja evidentohet në Regjistrin për Panel të familjeve potenciale për adoptim, ndërsa për familjen e vlerësuar negativisht lëndën do ta dërgojë për vendim në gjykatë.

11.21.c. Përparësi për adoptimin e fëmijës, ka çifti bashkëshortor.

11.21.d. Interesi më i mirë i fëmijës ruhet nëse dallimi në moshë në mes të të adoptuarit dhe adoptuesit nuk është më e madhe se mosha pesëdhjetë (50) vjeç.

21. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 21.22. pas togfjalëshit “**për vepër penale**” fshihet togfjalëshi “**sipas nenit 209 dhe 210 të Kodit Penal të Kosovës**”.

22. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 21.23. pas togfjalëshit “**ndjekjes penale**” fshihet togfjalëshi “**sipas nenit 160 të Kodit Penal të Kosovës**”.

23. Neni 11 i ligjit bazik, paragrafi 11.24. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

11.24. Paneli për vendosjen e fëmijëve mban një regjistër të personave të cilët Organi i Kujdestarisë i miraton si prindër adoptues, pas shqyrtimit të vlerësimeve dhe kërkimeve të bëra.

24. Neni 11 i ligjit bazik, pas paragrafit 11.24. shtohen dy paragrafë të ri 11.24.a. dhe 11.24.b. me tekstin si vijon:

11.24.a. Organi i Kujdestarisë para se të dërgojë lëndën në gjykatë me propozimin për adoptimin e fëmijës, obligohet që paraprakisht të marrë mendimin e Panelit.

11.24.b. Adoptues mund të jetë vetëm qytetari i Republikës së Kosovës. Përrjashtimisht, shtetasi/ banori i huaj mund të jetë palë adoptuese, nëse fëmija nuk mund të adoptohet ose të birësohet në Republikën e Kosovës dhe/ose ekzistojnë arsye të bazuara për veprimin e tillë, nëse fëmija ka nevoja të veçanta dhe ka nevojë për trajtim të specializuar që nuk mund të i ofrohet në Republikën e Kosovës. Për adoptimin e fëmijës nga shtetasi i huaj nevojitet pëlqimi paraprak i Panelit.

25. Neni 11 i ligjit bazik, pas paragrafit 11.25. shtohen dy paragrafë të ri 11.26. dhe 11.27. me tekstin si vijon:

11.26. Ministria, nxjerr akt nënligjor për përbërjen dhe funksionimin e Panelit për vendosjen e fëmijëve në strehim familjar dhe adoptim.

11.27. Ministria, nxjerr akt nënligjor për rregullimin e strehimit familjar në Republikën e Kosovës.

Neni 11

Pas nenit 11 të ligjit bazik shtohen dy nene të reja 11.A. dhe 11.B. me tekstin si vijon:

Neni 11.A

Mbrojtja e fëmijëve kryerës të veprave penale, pa përgjegjësi penale

11.A.1. Mbrojtja e fëmijëve kryerës të veprave penale, pa përgjegjësi penale bëhet nga ana e Organit të Kujdestarisë në bashkëpunim me organizatat joqeveritare që kanë ekspertizë profesionale për trajtimin e kësaj kategorie.

11.A.2. Në procedurën e trajtimit dhe të mbrojtjes, interesi më i mirë i fëmijës është konsiderata e parë dhe më e rëndësishme.

11.A.3. Mbrojtja e fëmijëve të kësaj kategorie përfshinë të gjithë fëmijët nën moshën katërbëdhjetë (14) vjeçare të cilët bien ndesh me legjislacionin në fuqi, kundër të cilëve nuk mund të zhvillohet procedura penale dhe ku si përgjegjës për mbrojtjen e interesave të fëmijëve, është Organi i Kujdestarisë apo organizatat joqeveritare të cilat ofrojnë shërbime të veçanta për mbrojtjen e interesave të fëmijëve.

11.A.4. Për të gjithë fëmijët kryerës të veprave penale, pa përgjegjësi penale, pas njoftimit nga prokurori, Organi i Kujdestarisë përgjegjës sipas kompetencës territoriale, ofron mbrojtjen dhe trajtimin adekuat.

11.A.5. Pas njoftimit nga prokurori, për kryerjen e veprës penale të fëmijës, Organi i Kujdestarisë cakton menaxherin e rastit për secilin rast të referuar.

11.A.6. Pas vlerësimit të rastit menaxheri mund të krijojë partneritet me organizatat qeveritare dhe joqeveritare, institucionet shkollore, shëndetësore, policore, me familjen dhe komunitetin, në mënyrë që të krijohen mundësi sa më të mira për mbrojtjen dhe trajtimin e fëmijës.

Neni 11.B

Mbrojtja dhe trajtimi i fëmijëve me sjellje asociale

11.B.1. Mbrojtja e fëmijëve me sjellje asociale bëhet nga ana e organit të kujdestarisë në bashkëpunim me organizatat joqeveritare që kanë ekspertizë profesionale për trajtimin e kësaj kategorie.

11.B.2. Për fëmijët me sjellje asociale, pas referimit në QPS-ë nga familja, shkolla, komuniteti, institucioni shëndetësor, shërbimi sprovues, policia, OJQ-të, etj. Organi i Kujdestarisë përgjegjës sipas kompetencës territoriale, ofron mbrojtje dhe trajtim adekuat në përputhje me legjislacionin në fuqi.

11.B.3. Pas referimit nga subjektet e përcaktuara në paragrafin 2. të këtij neni, Organi i Kujdestarisë cakton menaxherin e rastit për secilin rast të referuar.

11.B.4. Pas vlerësimit të rastit, menaxheri mund të krijojë partneritet me organizatat qeveritare, institucionet shkollore, shëndetësore, policore, me familjen dhe komunitetin, në mënyrë që të krijohen mundësi sa më të mira për mbrojtjen dhe trajtimin e fëmijës.

Neni 12

1. Neni 12 i ligjit bazik, paragrafi 12.2. togfjalëshi **“e gjithëmbarshme”** fshihet nga teksti i ligjit.
2. Neni 12 i ligjit bazik, pas paragrafit 12.3. shtohen katër paragrafë të ri 12.3.a., 12.3.b., 12.3.c. dhe 12.3.d. me tekstin si vijon:

12.3.a. Ministria ofron përkujdesje për personat e moshuar dhe personat me aftësi të kufizuara mendore, ngecje në zhvillim mendor, në rastet kur ata nuk kanë persona të tjerë në gjini të cilët sipas ligjit janë të detyruar të kujdesen për ta.

12.3.b. Fëmijët mbi moshën tetëmbëdhjetë (18) vjeçare kanë për detyrim të japin përkrahje financiare dhe ofrim të përkujdesjes për prindërit e tyre, nëse ata nuk janë të aftë për punë dhe nuk kanë të ardhura minimale për të jetuar dhe kanë nevojë për përkujdesje.

12.3.c. Ofrimi i shërbimeve dhe përkujdesjes për personat e moshuar dhe personat me aftësi të kufizuara mendore, ngecje në zhvillim mendor, nga ana e institucioneve përkatëse, mund të ofrohen edhe me participim nga të afërmit apo personat e tjerë në gjini, të cilët janë të obliguar të përkujdesen për ta.

12.3.d. Për personat e moshuar dhe personat me aftësi të kufizuara mendore, ngecje në zhvillim mendor, ofrohen shërbime edhe në komunitet-shtëpi të personit në gjendje të nevojës sociale, për të dy kategoritë, për ata që nuk kanë persona tjerë në gjini dhe për personat që kanë persona në gjini, por që dëshirojnë t'i blejnë shërbimet.

3. Neni 12 i ligjit bazik, pas paragrafit 12.5. shtohet një paragraf i ri 12.6. me tekstin si vijon:

12.6. Ministria, nxjerr akt nënligjor për rregullimin e procedurave për kategoritë e lartpërmendura të këtij neni.

Neni 13

1. Neni 13 i ligjit bazik, në paragrafët 13.2. dhe 13.4 togfjalëshi **“drejtori i qendrës përkatëse për punë sociale”** zëvendësohet me togfjalëshin **“Qendra për Punë Sociale”**.

2. Neni 13 i ligjit bazik, paragrafi 13.2. në nën-paragrafët a. dhe b. togfjalëshi **“Departamenti i mirëqenies sociale”** zëvendësohet me togfjalëshin **“Qendrën për Punë Sociale”** duke ju përshtatur formave gramatikore.

3. Neni 13 i ligjit bazik, paragrafi 13.7. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

13.7. Qendra për Punë Sociale siguron që të përmbushen kushtet e urdhrit të kujdestarisë.

4. Neni 13 i ligjit bazik, paragrafi 13.8. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

13.8. Qendra për Punë Sociale, paraqet kërkesën për tërheqjen e urdhrit të kujdestarisë sapo të pushojë së ekzistuari nevoja për të.

5. Neni 13 i ligjit bazik, paragrafi 13.9. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

13.9. Kur ka shqetësim të arsyeshëm për rrezikun imediat të dëmtimit serioz të shëndetit, sigurisë dhe mirëqenies së një të rrituri të rrezikuar dhe ekzistojnë dëshmi se atij i mungon aftësia fizike

ose mendore që të veprojnë në emër të tij, punëtori social i Qendrës për Punë Sociale në bazë të vlerësimit të tij mundet t'i parashtojë gjykatës një kërkesë për një urdhër për mbrojtje emergjente.

6. Neni 13 i ligjit bazik, paragrafi 13.11. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

13.11. Efekti i urdhrimit për mbrojtje emergjente është që të lejojë Zyrtarin e shërbimeve sociale të Qendrës për Punë Sociale i cili ka parashtruar kërkesën, të hyjë në çdo hapësirë banimi dhe ta sjellë subjektin e urdhrimit në një vend të sigurt ku mund të mbrohet nga rreziku dhe ku mund të vlerësohen nevojat mjekësore, sociale dhe psikologjike të tij. Gjykatësi i cili jep urdhrin emergjent mund të urdhërojë policinë, personelin mjekësor, ose që të dy bashkë, që ta shoqërojnë Zyrtarin e shërbimeve sociale të Qendrës për Punë Sociale, të ndihmojnë në zbatimin e urdhrimit për mbrojtje emergjente. Kushdo që pengon Zyrtarin e shërbimeve sociale në ekzekutimin e urdhrimit për mbrojtje emergjente, bën vepër penale sipas legjislacionit në fuqi.

7. Neni 13 i ligjit bazik, paragrafi 13.12. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

13.12. Kohëzgjatja e urdhrimit për mbrojtje emergjente caktohet nga gjykata.

Neni 14

1. Neni 14 i ligjit bazik, paragrafi 14.1. fjala “**mund**” zëvendësohet me fjalën “**duhet**”.

2. Neni 14 i ligjit bazik, paragrafi 14.2. togfjalëshi “**drejtori i qendres**” zëvendësohet me fjalën “**Qendra**” ndërsa fjala “**nëpunësi**” zëvendësohet me fjalën “**zyrtari**”.

Neni 15

Pas nenit 14 të ligjit bazik shtohet një nen i ri 14.A. me tekstin si vijon:

Procedurat ankimore

Neni 14.A

14.A.1. Çdo palë e pakënaqur ose përfaqësuesi i tij, i cili mendon se i është bërë e padrejtë lidhur me shërbimet sociale dhe familjare, ka të drejtë në rishikimin e kërkesës nga ana e drejtorit të QPS-së si dhe në ankesë në shkallë të dytë, pranë komisionit përkatës.

14.A.2. Drejtori i QPS-së, pas pranimit të kërkesës për rishikim të rastit, obligohet t'i kthejë përgjigje me shkrim në afat ligjor palës së interesuar, duke mos ia humbur afatin e ankesës në shkallë të dytë.

14.A.3. Pala e pakënaqur me vendimin e drejtorit të QPS-së mund të ushtrojë ankesë në komisionin për shqyrtimin dhe vendosjen e ankesave dhe parashtrësive në shkallë të dytë, në afat prej pesëmbëdhjetë (15) ditësh prej ditës së pranimit të aktvendimit.

14.A.4. Komisioni për shqyrtimin dhe vendosjen e ankesave funksionon pranë departamentit përkatës në MPMS-ë.

14.A.5. Komisioni për shqyrtimin dhe vendosjen e ankesave dhe parashtrësive në shkallë të dytë përbëhet prej pesë (5) anëtarëve. Kryetari i komisionit caktohet sipas pozitës zyrtare, një (1) anëtar nga komuna, një (1) anëtar nga QPS-ja, ndërsa dy (2) anëtarë të tjerë caktohen nga departamenti përkatës. Vendimi është i plotfuqishëm me aprovimin/refuzimin e tre (3) anëtarëve të komisionit përkatës.

14.A.6. Vendimi i komisionit për shqyrtimin, vendosjen e ankesave dhe parashtrësive në shkallë të dytë për shërbime sociale dhe familjare, nënshkruhen nga kryetari i komisionit.

14.A.7. Brenda tridhjetë (30) ditësh nga dita e pranimit të ankesës, komisioni shqyrton ankesën dhe

dokumentacionin relevant dhe sipas nevojës interviston dëshmitarët. Vendimet e veta ua përcjell me shkrim palëve të ankesës përmes QPS-së.

14.A.8. Pala e pakënaqur mund të ngritë kontest administrativ, përmes padisë në gjykatën kompetente, në afat prej tridhjetë (30) ditësh kundër vendimit të komisionit të shkallës së dytë.

14.A.9. Ministria nxjerr akt nënligjor për përbërjen dhe funksionimin e Komisionit për Shqyrtimin dhe Vendosjen e ankesave dhe parashtrësive në shkallë të dytë.

Neni 16

1. Neni 15 i ligjit bazik, paragrafi 15.1. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

15.1. I gjithë komunikimi verbal, i shkruar ose elektronik lidhur me ofrimin e shërbimeve sociale dhe familjare në mes të një individi ose një familjeje që shfrytëzon shërbime të tilla dhe profesionistit të shërbimeve sociale dhe familjare, trajtohen me mirëbesim.

2. Neni 15 i ligjit bazik, paragrafi 15.2. ndryshohet dhe riformulohet si vijon:

15.2. Çdo profesionist i shërbimeve sociale dhe familjare duhet që të gjitha informacionet për rastet e trajtuara të jenë konfidenciale, në të kundërtën është përgjegjës për shkelje flagrante profesionale dhe i nënshtrohet ndjekjes penale.

3. Neni 15 i ligjit bazik, pas paragrafit 15.2. shtohet paragrafë i ri 15.2.a. me tekstin si vijon:

15.2.a. Çdo profesionist i shërbimeve sociale dhe familjare është i obliguar që ta respektojë Kodin etik të ofruesve të shërbimeve sociale dhe familjare të Republikës së Kosovës.

Neni 17

Pas nenit 15 të ligjit bazik shtohen edhe tri nene të reja 15.A., 15.B. dhe 15.C. me tekstin si vijon:

Shfuqizimi i akteve nënligjore Neni 15.A

15.A.1. Me hyrjen në fuqi të këtij ligji, shfuqizohen:

a. Udhëzimi Administrativ nr. Nr. 1/2006 për themelimin dhe punën e këshillit të përgjithshëm për shërbime sociale dhe familjare;

b. Udhëzimi Administrativ Nr. 4/2006 për themelimin e komisionit për shqyrtimin dhe vendosjen e Ankesave në shkallën e dytë lidhur me shërbimet sociale dhe familjare;

c. Udhëzimi Administrativ Nr. 5/2006 për themelimin e panelit për vendosjen e fëmijëve pa kujdes prindëror në strehim familjar dhe birësim;

d. Udhëzimin Administrativ Nr. 16/2004 për rregullimin e strehimit familjar në Kosovë; dhe

e. Propozimië Nr.04/2005 për ndryshimet dhe plotësimet e Udhëzimit Administrativ Nr. 16/2004 për rregullimin e strehimit familjar në Kosovë.

**Nxjerrja e akteve nënligjore
Neni 15.B**

15.B.1. Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale, në afat prej gjashtë (6) muajsh pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, nxjerr aktet nënligjore për zbatimin e drejtë dhe efikas të tij.

15.B.2. Deri në nxjerrjen e akteve nënligjore sipas paragrafit 1. të këtij neni, vazhdojnë të zbatohen aktet nënligjore të aplikueshme, të përcaktuara në nenin 15 dhe aktet e tjera të aplikueshme deri në masën që nuk janë në kundërshtim me këtë ligj.

**Mundësitë buxhetore
Neni 15.C**

Institucionet e ndikuara në këtë ligj, të cilat ofrojnë shërbime sociale dhe familjare, i përmbushin obligimet e tyre në zbatimin e tij, sipas mundësive buxhetore të lejuara me Ligjin vjetor të Buxhetit.

**Neni 18
Hyrja në fuqi**

Ky ligj hyn në fuqi pesëmbëdhjetë (15) ditë pas shpalljes në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.

**Ligji Nr. 04/ L-081
2 mars 2012**

**Shpallur me dekretin Nr.DL-008-2012, datë 26.03.2012 nga Presidentja e Republikës së Kosovës
Atifete Jahjaga.**